

**Міністерство освіти і науки, молоді і спорту України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор _____ С.В. Мельничук
„_____” _____ 2011р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

**Для вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень
„бакалавр”
(скорочена форма навчання)**

**напрямок підготовки : „Землепорядне проектування, земельний
кадастр і земельне право”**

Схвалено Вченою радою географічного факультету
Протокол № 6 від „1” лютого 2011р.

Голова ради

Руденко В.П.

Чернівці - 2011

Землевпорядне проектування

Землевпорядне проектування як галузь науки, його предмет і методи.

Принципи розміщення елементів впорядкування території багатолітніх плодових насаджень (кварталів, доріг, підсобних центрів, захисних лісосмуг, водних джерел).

Принципи земельного проектування.

Пальметні, спурові сади, їх переваги і особливості впорядкування території.

Завдання і зміст землеустрою згідно Земельного кодексу України.

Організація території виноградників і ягідників.

Впорядкування території сінокосів. Поняття сінокосозміни, схема сінокосозміни.

Поняття пасовищезміни, схема пасовищезміни. Заходи з поліпшення природних кормових угідь.

Роль земельного проектування в регулюванні земельних відносин.

Принципи формування випасних груп худоби. Впорядкування території пасовищ (розміщення елементів впорядкування території гуртових ділянок, загонів чергового випасання, скотопрогонів, водних джерел, літніх таборів).

Розміри селянських (фермерських) господарств. Зміст проекту організації території селянського (фермерського) господарства.

Відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам.

Міжгосподарське землепорядкування: завдання, зміст, особливості на сучасному етапі.

Розміщення садиби селянського (фермерського) господарства та елементів інженерної інфраструктури.

Втрати сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва.

Порядок і послідовність проведення міжгосподарського земельного проектування.

Організація сівозмін. Впорядкування території сівозмін та кормових угідь на території селянського (фермерського) господарства.

Зміст (складові частини) проекту утворення землеволодінь (землекористувань) сільськогосподарських підприємств.

Соціально-економічна ефективність внутрігосподарського земельного проектування.

Зміст (складові частини) проекту відводу земель для несільськогосподарських потреб.

Поняття про екологічну ефективність внутрігосподарського земельного проектування.

Проект роздержавлення і приватизації земель. Його складові частини.

Здійснення проекту внутрігосподарського земельного проектування. Складання плану здійснення проекту.

Внутрігосподарське землепорядкування: поняття, завдання, зміст, особливості на сучасному етапі.

Поняття про землевпорядний процес. Етапи землевпорядного процесу. Елементи робіт за етапами.

Підготовчі роботи при внутрігосподарському землевпорядкуванні: завдання, види, зміст.

Оформлення, розгляд і затвердження проекту внутрігосподарського землевпорядкування.

Завдання на проектування до проекту внутрігосподарського землевпорядкування, його зміст і затвердження.

Угіддя, їх класифікація. Структура угідь у різних зонах країни та виробничих типах сільськогосподарських підприємств.

Поняття організації угідь, її завдання і зміст. Основні вимоги, які ставляться до організації угідь (технічні, економічні, природоохоронні).

Порядок виділення земельних ділянок групі власників земельних часток (паїв).

Поняття сівозміни. Типи і види сівозмін. Проектування системи сівозмін в господарстві.

Розвиток особистих підсобних господарств громадян та селянських (фермерських) господарств при реформуванні колективних сільськогосподарських підприємств.

Поняття впорядкування території сівозмін, елементи та взаємозв'язок між ними. Основні вимоги до впорядкування території сівозмін.

Види і форми ерозії ґрунтів. Фактори, що спричиняють її. Рівні проектування комплексу протиерозійних заходів, їх зміст.

Поняття про поле і робочу ділянку. Основні вимоги до проектування.

Суть та завдання робочого проектування. Основний зміст робочих проектів, види та їх класифікація.

Організація польових сівозмін, фактори, які впливають на їх кількість і види.

Поняття рекультивації, її завдання, етапи. Об'єкти рекультивації. Робочий проект рекультивації.

Спеціальні сівозміни, вимоги до їх організації, методика обґрунтування їх розміру.

Робочі проекти створення культурних пасовищ, послідовність розробки.

Кормові сівозміни, вимоги до їх організації, методика обґрунтування їх розміру.

Робочий проект створення протиерозійних лісонасаджень.

Внутрігосподарські дороги, їх види і вимоги до розміщення.

Принципи розміщення полезахисних лісосмуг, обґрунтування їх розміщення при впорядкуванні території сівозмін.

Порядок розміщення польових доріг, польових станів, джерел водопостачання, обґрунтування їх розміщення при впорядкуванні території сівозмін.

Вимоги, які ставляться до ділянок, вибраних під багаторічні плодові насадження. Розміщення порід і сортів плодових насаджень.

Землевпорядкування, його суть і правовий режим.

Земельний кадастр

Земля, як природний ресурс, об'єкт соціально-економічних зв'язків та головний засіб виробництва в сільському господарстві.

Поняття раціонального використання земель, принципи.

Економічна оцінка земель, її види. Основні економічні показники, шкала економічної оцінки земель.

Внутрігосподарська оцінка земель. Технологічні властивості земель, які враховуються при господарській оцінці.

Грошова оцінка земель, методика проведення, розрахунок грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення.

Поняття трансформації угідь, її види. Еколого-економічне обґрунтування трансформації.

Структура органів Державного комітету України по земельних ресурсах, завдання землевпорядної служби на сучасному етапі.

Категорії державного земельного фонду. Місце земельного фонду України у світових земельних ресурсах.

Державний земельний кадастр, його призначення і завдання. Ведення Державного земельного кадастру.

Текстові і планово-картографічні матеріали, які використовуються при земельному кадастрі.

Економічне обґрунтування системи сівозмін. Методика визначення валового виходу продукції рослинництва.

Завдання державного контролю за використанням і охороною земель, його призначення.

Державна реєстрація землеволодінь, землекористувань. Кадастрова нумерація земельних ділянок.

Документи, що посвідчують право власності і право користування землею, їх зміст. Роль сертифікатів на право на земельну частку (пай).

Облік кількості земель, види і порядок його проведення в сільській (селищній, міській) раді.

Облік якості земель, його завдання і порядок проведення в сільській (селищній, міській) раді.

Оцінка форми полів, визначення непродуктивних затрат на холості повороти і заїзди машинно-тракторних агрегатів.

Основні завдання, принципи і структура системи моніторингу земель.

Бонітування ґрунтів, районування території, діагностичні ознаки ґрунтів, способи визначення показників, шкала бонітування.

Моніторинг земель, що зазнають ерозії. Оцінка небезпеки ерозії.

Характеристика угідь за категоріями придатності, класами земель, механічним складом та іншими ознаками, що впливають на родючість.

Поняття охорони земель, її завдання і зміст.

Зміст земельного звіту, методика складання табличних матеріалів, пояснювальна записка.

Земельне право

Земельні правовідносини, їх класифікація та регулювання.

Поняття земельного права, методи та принципи земельного права.

Поняття і класифікація джерел земельного права.

Право власності на землю, зміст. Об'єкти та суб'єкти права власності на землю.

Права та обов'язки власників землі та землекористувачів.

Розподіл та перерозподіл земель.

Порядок вирішення земельних спорів.

Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.

Правовий режим земель житлової та громадської забудови.

Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку енергетики, оборони та іншого призначення.

Правовий режим земель лісового фонду.

Правовий режим водного фонду.

Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.

Правовий режим земель оздоровчого призначення.

Правовий режим земель рекреаційного призначення.

Правовий режим земель історико-культурного призначення.

Поняття охорони земель, її завдання і зміст.

Зміст земельного звіту, методика складання табличних матеріалів, пояснювальна записка.

Права і обов'язки державних інспекторів за використанням і охороною земель, їх функції.

Оформлення документації при виявленні адміністративних правопорушень земельного законодавства.

Процесуальний порядок розгляду справ про адміністративні правопорушення земельного законодавства.

Голова предметної комісії

географічного факультету

доц. М.Д. Заячук

Критерії

оцінювання відповідей на усному фаховому іспиті з „Землевпорядного проектування, земельного кадастру і земельного права” для абітурієнтів на освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр», скорочена форма навчання.

Відповідь оцінюється предметною комісією з географії, економіки природокористування та основ екології географічного факультету за 200-і бальною шкалою.

Відповідь у 176-200 балів оцінюється, коли абітурієнт вільно володіє програмним матеріалом в повному об’ємі. Вміє логічно і грамотно викладати матеріал з використанням спеціальної термінології, наведенням конкретних прикладів. Використовуючи загальні принципи землевпорядного проектування, дотримуючись галузевих стандартів, інструкцій та технічних завдань на використання робіт вміє виконувати роботи з міжгосподарського і внутрішньогосподарського землевпорядкування. Вміє складати проекти відбору земель. Знає порядок сівозмін. Вміє здійснити економічну, внутрігосподарську і грошову оцінку земель, облік кількості і якості земель, бонітування ґрунтів. Впевнено орієнтується в земельних правовідносинах. Знає поняття земельного права, методи та принципи земельного права та обов’язки власників землі та землекористувачів, правовий режим земель різного призначення, процесуальний порядок розгляд справ про адміністративні порушення земельного законодавства.

Відповідь у 150-175 балів оцінюється, коли абітурієнт допускає окремі помилки і неточності, які не впливають на загальний характер відповіді. При проектуванні допускає незначні помилки, які не впливають на загальний результат. Програмний матеріал знає добре, відповідь логічна і послідовна, може наводити окремі конкретні приклади.

Відповідь у 124-149 балів оцінюється, коли абітурієнт відповідає не повністю при розкритті спеціальних питань, термінів, законів, є істотні відхилення. Часто не може конкретизувати відповідь наведенням прикладів. При проектуванні допускає значні помилки, які впливають на загальний результат. Недосконало орієнтується в теоретичних і проектних питаннях, пов’язаних з використанням вихідних матеріалів. В цілому абітурієнт володіє мінімальними знаннями, які дозволяють в майбутньому засвоїти матеріал за програмою „бакалавр”.

Відповідь за критерієм 0-123 балів оцінюється, коли абітурієнт не володіє спеціальною термінологією, не розуміє теоретичних і практичних питань, пов’язаних з землевпорядним проектуванням. Не володіє основами земельних правовідносин. Не знає порядку сівозмін, правового режиму земель різного призначення, процесуального порядку розгляду справ про адмінпорушення земельного законодавства суми теоретичних знань і практичних навиків недостатні для засвоєння в майбутньому матеріалу за програмою „бакалавр”.

**Голова предметної комісії
географічного факультету**

доц. М.Д. Заячук

